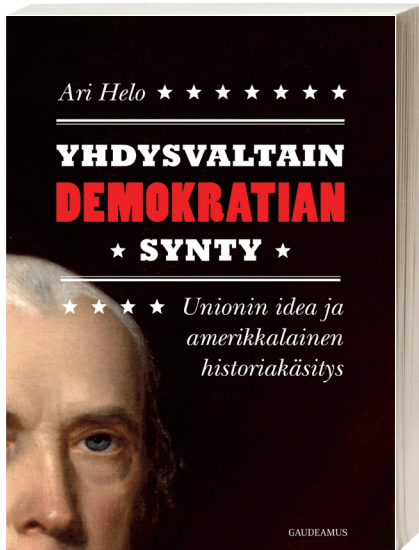

Ari Helo

Yhdysvaltain demokratian synty

Unionin idea ja
amerikkalainen historiakäsitys

Gaudeamus 2014

ISBN 978-952-495-322-1

Ari Helo on Pohjois-Amerikan tutkimuksen dosentti ja toimii aate- ja oppihistorian yliopistonlehtorina Oulun yliopistossa. Helon tutkimuksia on julkaistu Alankomaissa, Isossa-Britanniassa, Unkarissa, Suomessa, Virossa ja Yhdysvalloissa. Hänen edellinen kirjansa on *Thomas Jefferson's Ethics and the Politics of Human Progress* (Cambridge University Press 2013).

Yhdysvaltain demokratian synty

Unionin idea ja amerikkalainen historiakäsitys

Yhdysvaltain liittovaltion perustaminen oli ainutlaatuisen poliittisen prosessin tulos. Vuonna 1787 allekirjoitettua perustuslakia pidetään yhä pyhänä ja koskemattomana, ja presidentit ovat vedonneet vapauden, tasa-arvon ja demokratian ihanteisiin juhlapuheissaan 1700-luvulta aina nykypäivään asti.

Yhdysvaltoja kuvataan usein maaksi, jossa on 80 000 hallitusta. Liittovaltion ja viidenkymmenen osavaltion hallitukset, tuhannet piirikunnat ja kaupunginhallitukset muodostavat Yhdysvaltain poliittisen järjestelmän, joka tunnetaan ympäri maailman.

Yhdysvaltain demokratian synty palaa 1700-luvun lopun aatehistoriaan ja selvittää, millaisessa historiallisessa tilanteessa Yhdysvaltain valtiomuoto ja demokratian ihanne aikoinaan syntyivät. Teos pohtii, millaista valtiorakennetta perustajaisät tavoittelivat, ja kehittyikö Yhdysvalloista maailmanhistoriallisesti ainutlaatuinen modernin yhteiskunnan prototyyppi.

Miten vuoden 1776 itsenäisyysjulistuksen korostamaa ihmisten tasa-arvoisuutta sekä oikeutta elämään, vapauteen ja onnentavoitteluun on toteutettu käytännössä? Mihin pohjautuu amerikkalainen, henkilövetoinen politiikka? Millainen oikeastaan on amerikkalainen demokratiakäsitys? Olisiko Euroopan unionilla opittavaa Yhdysvaltain liittovaltiokehityksestä?

Teos sisältää uudet, selityksin varustetut suomennokset Yhdysvaltain tärkeimmistä poliittisista dokumenteista *Itsenäisyysjulistuksesta* (1776), *Konfederaatioartikloista* (1781), *Federalistikirjoituksista* (1787-1788) sekä *Yhdysvaltain perustuslaista* (1787) lisäyksineen.

Luonnekysymys demokratiakäsityksen ytimessä

"Politiikka on konfliktinratkaisua keskustelun keinoin – toisin kuin sodankäynti. Siellä missä ei ole poliittista keskustelua, myös ihmisoikeuksia määritellään vain väkivalloin."

"(...) yhdysvaltalaisessa keskustelussa valtiovallalla tarkoitetaan usein jo lähtökohtaisesti pelkkää ylvärtijavaltiota, eli esivaltaa, joka puuttuu mahdollisimman vähän ihmisten elämään."

"(...) paljon puhuttu 'luonnekysymys' on aina ollut yhdysvaltalaisen demokratiakäsityksen ytimessä. Nykyisin se korostuu vaatimuksessa, että poliitikolla täytyy olla tunneälyä ja myötälämisen kykyä; 1700-luvun ihmiskuvassa ihanteena sen sijaan korostettiin stoalaista mielenmalttia."

"Varsinkin 2000-luvulla nimenomaan osavaltioiden aktiivisuus niin ympäristölainsäädännössä, julkisen terveydenhoidon edistämisessä kuin seksuaalisten vähemmistöjen aseman vahvistamisessakin on ollut koko maan mittakaavassa merkittävää."

"Ihminen on historian kuluessa muuttanut olennaisesti käyttäytymistään rauhanomaisen yhteiskuntakehityksen oloissa. Sen sijaan sodan oloissa käyttäytyminen ei näytä muuttuneen aikojen kuluessa lainkaan, mikäli ihmisoikeusjärjestöjen konfliktialueilta keräämiä raportteja on uskomisen."

Lisätiedot: Outi Kitti 📧 outi.kitti@gaudeamus.fi 📞 050 5401 299

Gaudeamus 📍 Helsinki University Press 📍 Fabianinkatu 28, 00100 Helsinki 🌐 www.gaideamus.fi 📌 Vastuullista HYY-liiketoimintaa